

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPORTU¹⁾**

z dnia 9 czerwca 2006 r.
w sprawie uprawiania żeglarstwa

Na podstawie art. 53a ust. 6 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 81, poz. 889, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kwalifikacje niezbędne do uprawiania żeglarstwa;
- 2) sposób i tryb przeprowadzania egzaminów stwierdzających posiadanie odpowiednich kwalifikacji niezbędnych do uprawiania żeglarstwa;
- 3) zasady bezpieczeństwa przy uprawianiu żeglarstwa;
- 4) wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu na poszczególne rodzaje stopni żeglarskich i motorowodnych oraz za czynności związane z wydaniem dokumentu potwierdzającego uzyskanie niezbędnych kwalifikacji żeglarskich.

§ 2. 1. Posiadanie kwalifikacji niezbędnych do uprawiania żeglarstwa oraz wynikające z nich uprawnienia potwierdza dokument, zwany dalej „patentem”, wydany przez właściwy polski związek sportowy.

2. Patent wydaje się osobie, która spełnia warunki określone w § 3 i 4.
3. Wzory patentów są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
4. Ewidencję wydanych patentów prowadzi właściwy polski związek sportowy.
5. Osoba ubiegająca się o wydanie patentu składa następujące dokumenty:
 - 1) wniosek o wydanie patentu;
 - 2) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań stażowych:
 - a) opinie z odbytych rejsów lub,

¹⁾ Minister Sportu kieruje działem administracji rządowej - kultura fizyczna i sport, na podstawie § 1 ust 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu (Dz. U. Nr 220, poz. 1895).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1115, z 2002 r. Nr 4, poz. 31, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 130, poz. 1112 i Nr 207, poz. 1752, z 2003 r. Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 726 i Nr 155, poz. 1298.

- b) osobiste oświadczenia potwierdzone przez armatora statku, w przypadku rejsów prowadzonych samodzielnie;
- 3) pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych na uprawianie żeglarstwa, jeżeli osoba nie ukończyła 18 roku życia;
- 4) zaświadczenie zawierające orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uprawiania żeglarstwa.

§ 3. Do uprawiania żeglarstwa w stopniu:

- 1) żeglarza jachtowego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) ukończyła 12 rok życia,
 - b) ukończyła szkolenie na stopień żeglarza jachtowego,
 - c) zdała egzamin na stopień żeglarza jachtowego;
- 2) sternika jachtowego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) ukończyła 18 rok życia,
 - b) ukończyła szkolenie na stopień sternika jachtowego,
 - c) odbyła co najmniej dwa rejsy pełnomorskie w czasie co najmniej 200 godzin żeglugi,
 - d) zdała egzamin na stopień sternika jachtowego;
- 3) jachtowego sternika morskiego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) ukończyła 18 rok życia,
 - b) posiada stopień sternika jachtowego,
 - c) odbyła co najmniej trzy rejsy pełnomorskie po uzyskaniu stopnia sternika jachtowego, w czasie co najmniej 600 godzin żeglugi, w tym co najmniej 200 godzin żeglugi na statkach o długości całkowitej od 12 do 18 m, oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem co najmniej do dwóch portów, o średnim skoku pływu powyżej 1,5 m;
- 4) kapitana jachtowego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) posiada stopień jachtowego sternika morskiego,
 - b) odbyła co najmniej sześć rejsów pełnomorskich, w czasie co najmniej 1200 godzin żeglugi, po uzyskaniu stopnia sternika jachtowego, w tym co najmniej 400 godzin samodzielnego prowadzenia statku o długości całkowitej od 10 do 18 m po uzyskaniu stopnia jachtowego sternika morskiego, oraz odbyła co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na statku o długości całkowitej powyżej 20 m.

§ 4. Do uprawiania żeglarstwa motorowego w stopniu:

- 1) sternika motorowodnego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) ukończyła 12 rok życia,
 - b) ukończyła szkolenie na stopień sternika motorowodnego,
 - c) zdała egzamin na stopień sternika motorowodnego;

- 2) starszego sternika motorowodnego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) ukończyła 18 rok życia,
 - b) odbyła co najmniej dwa rejsy pełnomorskie w czasie co najmniej 200 godzin żeglugi,
 - c) ukończyła szkolenie na stopień starszego sternika motorowodnego,
 - d) zdała egzamin na stopień starszego sternika motorowodnego;
- 3) morskogo sternika motorowodnego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) posiada stopień starszego sternika motorowodnego,
 - b) odbyła co najmniej trzy rejsy pełnomorskie po uzyskaniu stopnia starszego sternika motorowodnego w czasie co najmniej 600 godzin żeglugi, w tym co najmniej 200 godzin żeglugi na statkach o długości całkowitej od 12 do 18 m, oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem co najmniej do dwóch portów, o średnim skoku pływu powyżej 1,5 m;
- 4) kapitana motorowodnego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) posiada stopień morskogo sternika motorowodnego,
 - b) odbyła co najmniej sześć rejsów pełnomorskich po uzyskaniu stopnia starszego sternika motorowodnego w czasie co najmniej 1200 godzin żeglugi, w tym co najmniej 400 godzin samodzielnego prowadzenia statku o długości całkowitej od 10 do 18 m po uzyskaniu stopnia morskogo sternika motorowodnego, oraz odbyła co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na statku o długości całkowitej powyżej 20 m;
- 5) motorzysty motorowodnego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) posiada stopień co najmniej sternika motorowodnego,
 - b) zaliczyła staż co najmniej 200 godzin żeglugi przy obsłudze siłowni o mocy co najmniej 73,6 kW,
 - c) zdała egzamin na stopień motorzysty motorowodnego;
- 6) mechanika motorowodnego – jest uprawniona osoba, która:
 - a) posiada stopień motorzysty motorowodnego,
 - b) zaliczyła staż co najmniej 400 godzin żeglugi przy obsłudze siłowni o mocy co najmniej 147,2 kW, w tym co najmniej 100 godzin żeglugi przy obsłudze siłowni o mocy większej niż 441 kW.

§ 5. 1. Do uprawiania żeglarstwa motorowego przy holowaniu narciarza wodnego lub statków powietrznych jest uprawniona osoba, która:

- 1) ukończyła 18 rok życia;
- 2) ukończyła szkolenie w zakresie holowania narciarza wodnego lub statków powietrznych;
- 3) posiada co najmniej stopień sternika motorowodnego;
- 4) zdała egzamin sprawdzający po zakończeniu szkolenia.

2. Posiadanie kwalifikacji niezbędnych do uprawiania żeglarstwa motorowodnego przy holowaniu narciarza wodnego lub statków powietrznych potwierdza dokument, zwany dalej „licencją”.
3. Wzór licencji jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.
4. Ewidencję wydanych licencji prowadzi właściwy polski związek sportowy.
5. Osoba ubiegająca się o wydanie licencji składa następujące dokumenty:
 - 1) wniosek o wydanie licencji;
 - 2) patent potwierdzający posiadanie kwalifikacji do uprawiania żeglarstwa motorowodnego co najmniej w stopniu sternika motorowodnego.

§ 6. 1. Kapitan motorowodny oraz morski sternik motorowodny posiadają kwalifikacje do uprawiania żeglarstwa w stopniu odpowiednio kapitana jachtowego oraz jachtowego sternika morskiego, jeżeli posiadają patent sternika jachtowego.

2. Kapitan jachtowy oraz jachtowy sternik morski posiadają kwalifikacje do uprawiania żeglarstwa motorowego w stopniu odpowiednio kapitana motorowodnego oraz morskiego sternika motorowodnego.

3. Osoby posiadające zawodowe uprawnienia do kierowania statkami żeglugi śródlądowej mogą uzyskać bez konieczności odbycia szkolenia i zdania egzaminu patent sternika motorowodnego.

4. Osoby mające uprawnienia do prowadzenia okrętów albo statków w żegludze morskiej uzyskane w Marynarce Wojennej, Straży Granicznej, marynarce handlowej lub rybołówstwie morskim mogą uzyskać bez konieczności odbycia szkolenia i zdania egzaminu patent starszego sternika motorowodnego.

5. Osoby, o których mowa w ust. 3 i 4, w zależności od spełnienia wymagań określonych w § 4 pkt 2 lit. b, pkt 3 lit. b albo pkt 4 lit. b, dotyczących ilości rejsów i czasu żeglugi, mogą uzyskać odpowiednio patent starszego sternika motorowodnego, morskiego sternika motorowodnego albo kapitana motorowodnego.

§ 7. 1. Egzaminy, o których mowa w § 3 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. d, § 4 pkt 1 lit. c, pkt 2 lit. d, i pkt 5 lit. c oraz w § 5 ust. 1 pkt 4, przeprowadza właściwy polski związek sportowy.

2. Egzaminy odbywają się w terminach wyznaczonych przez właściwy polski związek sportowy.

3. Jeżeli przystąpienie do egzaminu związane jest z odbyciem obowiązkowego szkolenia, egzamin przeprowadza się po zakończeniu szkolenia.

4. Egzaminy powinny być przeprowadzone w ciągu jednego lub dwóch dni.

§ 8. 1. Egzamin składa się przed komisją powołaną przez właściwy polski związek sportowy.

2. W skład komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) sekretarz;
- 3) od dwóch do czterech członków.

3. Przewodniczącego, sekretarza oraz członków komisji powołuje się spośród instruktorów właściwego polskiego związku sportowego.

§ 9. 1. Zadania i pytania egzaminacyjne przygotowuje komisja egzaminacyjna.

2. Zestawy zadań i pytań egzaminacyjnych zatwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej, opatrując każdy z nich datą, podpisem i pieczętą imienną.

3. Zadania i pytania egzaminacyjne są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

§ 10. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest:

- 1) spełnienie warunków niezbędnych do uprawiania żeglarstwa w stopniu objętym egzaminem;
- 2) przedstawienie dowodu wpłaty opłaty egzaminacyjnej.

§ 11. Egzamin obejmuje sprawdzian:

- 1) umiejętności praktycznych, polegających na osobistym wykazaniu się posiadanymi umiejętnościami prowadzenia statku;
- 2) wiedzy teoretycznej;

§ 12. 1. Warunkiem zdania egzaminu jest zaliczenie z oceną pozytywną sprawdzianu z umiejętności praktycznych i sprawdzianu wiedzy teoretycznej.

2. Oceną pozytywną jest ocena od 3 do 5 (dostateczna, dobra, bardzo dobra); oceną negatywną jest ocena 2 (niedostateczna).

§ 13. 1. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół, który podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnej.

2. Do protokołu wpisuje się wyniki sprawdzianów egzaminu.

§ 14. 1. W przypadku niezaliczenia sprawdzianu umiejętności praktycznych lub sprawdzianu wiedzy teoretycznej można ponownie przystąpić do egzaminu, bez obowiązku powtórnego ukończenia szkolenia.

2. Egzamin jest powtarzany w całości.

3. Egzamin może być powtórzony tylko raz.

§ 15. Wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu na poszczególne rodzaje stopni żeglarskich i motorowodnych oraz egzaminu uprawniającego do holowania narciarza wodnego lub statków powietrznych oraz opłat za czynności związane z wydaniem dokumentu potwierdzającego posiadanie odpowiednich kwalifikacji do uprawiania żeglarstwa: patentu i licencji są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 16. 1. Uprawianie żeglarstwa odbywa się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, w tym wymaga używania sprawnego technicznie sprzętu pływającego.

2. Każdy statek powinien być wyposażony w środki bezpieczeństwa, zgodnie z wpisem w dokumencie rejestracyjnym lub w karcie bezpieczeństwa statku.

3. Podczas żeglugi musi być prowadzona ciągła obserwacja akwenu, a w tym innych jednostek pływających.

§ 17. 1. Za bezpieczeństwo żeglugi jest odpowiedzialny kapitan statku (kierownik statku).

2. Przed wyjściem z portu kapitan statku (kierownik statku), jest obowiązany zapoznać członków załogi z zasadami użytkowania środków bezpieczeństwa będących na wyposażeniu jachtu oraz procedurami alarmowymi.

3. Kapitan statku (kierownik statku) może powierzyć członkowi załogi, uwzględniając jego kwalifikacje, wykonanie każdej czynności lub funkcji związanej z żeglugą statku, co nie zwalnia go od odpowiedzialności za bezpieczeństwo żeglugi.

4. Kapitan statku (kierownik statku) dla zapewnienia bezpieczeństwa przy uprawianiu żeglarstwa jest również obowiązany do przedsięwzięcia wszelkich środków wynikających z zasad dobrej praktyki żeglarskiej.

§ 18. 1. Osoba nieumiejąca pływać przebywająca na pokładzie statku powinna mieć założoną kamizelkę ratunkową.

2. Osoba przebywająca podczas rejsu na pokładzie statku w nocy lub pracująca na maszcie powinna mieć założone szelki bezpieczeństwa.

3. Podczas żeglowania na morzu, w trudnych warunkach pogodowych osoba przebywająca na pokładzie statku powinna mieć założone szelki bezpieczeństwa i kamizelkę ratunkową.

4. O założeniu środków asekuracyjnych, kamizelek ratunkowych lub szelek bezpieczeństwa przez członków załogi umiejących pływać decyduje kapitan statku (kierownik statku).

§ 19. 1. Na statku holującym inny obiekt pływający lub statek powietrzny musi być obecny obserwator siedzący tyłem do kierunku płynięcia statku.

2. Osoba holowana powinna posiadać założony środek asekuracyjny lub kamizelkę ratunkową.

§ 20. 1. Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia, mogą realizować swoje uprawnienia żeglarskie wynikające z posiadania stopnia żeglarza jachtowego lub sternika motorowodnego pod nadzorem.

2. Za prowadzenie jachtów pod nadzorem uważa się żeglugę w porze dziennej na akwenu, na którym prowadzona jest ciągła obserwacja, przy zapewnieniu możliwości podjęcia na tym akwenu natychmiastowej akcji ratowniczej z wykorzystaniem łodzi ratunkowej oraz odpowiedniego sprzętu ratunkowego i wyposażenia technicznego.

3. Osoba prowadząca nadzór musi być pełnoletnia i posiadać odpowiednio co najmniej patent żeglarza jachtowego lub sternika motorowodnego.

§ 21. 1. Za bezpieczeństwo w zorganizowanych formach szkolenia żeglarskiego oraz motorowodnego jest odpowiedzialny kierownik wyszkolenia żeglarskiego lub kierownik wyszkolenia motorowodnego.

2. W przypadku żeglarskiego treningu sportowego za bezpieczeństwo odpowiedzialna jest osoba posiadająca uprawnienia instruktora sportu lub trenera żeglarstwa, a w przypadku motorowodnego treningu sportowego, instruktora sportu w dziedzinie motorowodnej lub trenera motorowodnego.

§ 22. 1. Patenty i licencje wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność w zakresie przyznanych tymi przepisami uprawnień.

2. Patenty i licencje wydane na podstawie dotychczasowych przepisów mogą być wymienione bez konieczności odbycia szkolenia i zdania egzaminu na patenty i licencje określone w rozporządzeniu.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.³⁾

MINISTER SPORTU

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 września 1997 r. w sprawie uprawiania żeglarstwa (Dz. U. Nr 112, poz. 729), które utraciło moc z dniem 30 listopada 2005 r. na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o kulturze fizycznej oraz ustawy o żegludze śródlądowej (Dz. U. Nr 85, poz. 726 i Nr 155, poz. 1298).